

VUOLIJOEN TIEKARTTA

Vuolijoen aluelautakunnan tiekartta on päivittyvä kehittämissuunnitelma, jonka visiona on alueen pitäminen elinvoimaisena ja houkuttelevana asuin- ja elinpaikkana.

Missä Vuolijoki on nyt

Vuolijoki on osa Kajaanin kaupunkia, Kainuun maakuntakeskusta. Vuolijoen aluelautakuntamalli on rohkea kokeilu ja askel kuntaliitoskokemuksista eteenpäin. Aluelautakunta kokoaa kyläyhteisöjen näkemykset ja toimii kylien yhteisenä elimenä asioissa, jotka vaativat kannanottoa alueen kehittymisen hyväksi.

Vuolijoen vahvuuksia ovat:

- 1) Kajaanin suurin yksityinen työllistäjä on Transtechin Otanmäen tehdas. Tehtaalla työskenteli tammikuussa 2017 noin 570 henkilöä.
- 2) Kainuussa ainutlaatuinen lintumuuttoalue Otanmäen lintuvesiallas, joka houkuttelee bongareita laajasti.
- 3) Riihipiha-museo, joka on ulkomuseoalueena Seurasaareen ja Turkansaareen verrattavissa oleva kokonaisuus.
- 4) Vahva, toimiva maatalous, johon on viime vuosina investoitu.
- 5) Otanmäen ja kirkonkylän asuinkeskukset mahdollistavat monenlaisia asumismuotoja. Alue on maaseutumainen ja luonnonläheinen asuin- ja elinympäristö.
- 6) Oulujärvi antaa hyvät mahdollisuudet loma-asumiseen, matkailuun, kalastuselinkeinoon ja retkeilyyn.
- 7) Alueella on isoja, perinteikkäitä yhdistyksiä, jotka ovat vuorovaikutuksessa keskenään. On talkoohenkeä ja aitoa yhteisöllisyyttä ja pidetään naapurista huolta.

Kajaanin kaupunki on isompana yksikkönä taannut kuntaliitoksen jälkeen kymmenen vuoden ajan monia asioita ja ollut selkänäojana tiettyjen palvelujen säilymiselle. Otanmäki–Kajaani-siirtoviemäri tehostaa jätevesien käsittelyä, Vuolijoen koulu on saanut jatkaa toimintaansa, loma-asukkaille on jaettu yksityistieavustuksia ja myös kyliä on tuettu avustuksin.

Vuolijoen alue on kuitenkin jäänyt sivuun kehittämisestä. Alue kärsii muuttotappiosta ja sitä leimaa vanheneva ikärakenne. Leimallista on myös palveluiden alasajo. Alueella työskentelee runsaasti väkeä, joka ei asu alueella.

Tulevaisuudennäkymät

Vaunutehtaan hyvä tilauskanta ja kaivoksen käynnistämissuunnitelmat tuovat uutta positiivista virettä. Vuolijoki-Otanmäen alueen työpaikat tulevat kasvamaan merkittävästi ja uusista työntekijöistä olisi tärkeä saada edes osa alueelle asumaan. Uusille asukkaille on tarjolla erittäin edullisia ja kohtuukuntoisia asuntoja sekä tontteja valmiin infrastruktuurin äärellä.

Kasvava asukaskanta mahdollistaa myös palvelurakenteen kehittymisen. Asuttaminen koskee niin sinkkuja kuin lapsiperheitäkin. Tarvitaan lisää houkuttelevia tontteja modernin asutokannan rakentamiseksi. Vuolijoen aluetta on mahdollista katsoa uudella tavalla osana kaupungin kehitystä.

Tahtotila

Vuolijoen aluelautakunnalla on halu vaikuttaa alueen elinympäristöön ja palveluihin.

- Hyvä mahdollisuus asua, elää ja yrittää maaseudulla ja kyläkeskuksissa. Ei pakkoa muuttaa kaupungin keskustaajamaan.
- Asukkaille tasapuolisia mahdollisuuksia kunnallisiin ja muihin palveluihin: tiestö, kunnallistekniikka, terveystalot, kaupat.
- Mahdollisuuksia kehittää aluetta.
- On löydettävä toiveita antava henki ja toimet – kyläyhdistykset, aluelautakunta ja kaupunki yhdessä.
- Alueen imago nähdään vahvana: luonnonläheisyys, rauhallinen ympäristö.
- Yhteisöllisyys on voimavara. Pitää yllä kotiseutuidentiteettiä.

Tavoitteet

- Työpaikat säilytetään ja yrittäjyyttä edistetään Vuolijoki-Otanmäki -alueella.
- Tyhjät kiinteistöt ja asunnot asutuiksi.
- Kesämoikeista ympärivuotisia. Helpotusta ja porkkanaa ranta- ja mökkirakentamisen myönteiseen kasvuun.
- Koulutuspalveluiden turvaaminen, jotta alue olisi lapsiperheille houkutteleva.
- Hyvät liikenne yhteydet.

Toimet

- Teemme yhteistyötä mm. Kajaanin kaupungin, Kainuun sosiaali- ja terveydenhuollon kuntayhtymän ja Kainuun liiton päättäjien ja viranhaltijoiden, sekä alueen yrittäjien, kyläyhdistysten ja muiden yhdistysten sekä asukkaiden kanssa. Käytössä esim. työpajat.
- Tuomme aluelautakuntaa aktiivisesti itse esille.
- Otamme kantaa ajankohtaisiin asioihin.
- Etsimme aluelautakunnalle uusia toimintatapoja ja otamme budjettivaltaa alueen palveluita koskevilla asioissa.

<p>RESURSSIT VUOLIOJEN ALUEEN KEHITTÄMISEEN</p> <p>Työpaikat lisääntyvät merkittävästi vaunutehtaan lisätilausten ja kaivostoiminnan käynnistymisen myötä.</p>	<p>Alueen yleisilme on staattinen, eivätkä elinkeinotoiminta/yrittäjyys kasva. Kiinteistöjen ja asuntojen arvot eivät kehity. Vuolijoella työssäkäyvät eivät asu Vuolijoella.</p>
<p>Aluelautakunta esittää</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Palkataan päätoiminen, virkavastuulla oleva kehityspäällikkö/kehityssihteeri, joka toimii myös aluelautakunnan sihteerinä sekä alueen elinkeinoasiamiehenä. Alkuun toiminta tarvittaessa projektina. • Laaditaan kaupungin oma elinkeinojen kehitysohjelma alueelle. • Budjetoidaan kehittämisrahaa alueen hyväksi tähtääviin kehittämishankkeisiin (omavastuuosuus hankkeille). Halu kehittää aluetta ja sitoutua kehitykseen kasvaa. • Toteutetaan Önnkörin kanavahanke.
<p>ASUMAAN VUOLIOELLE</p> <p>Uusien työntekijöiden ja paluumuuttajien asuttaminen.</p>	<p>Elinkeinoelämän toimintaympäristö on muuttumassa ja työpaikkojen määrä kasvussa. Paluumuuttajia kiinnostaa maaseutumainen ympäristö. Vuolijoelta käydään töissä lähiympäristössä. Monet haluavat muuttaa vapaa-ajanasunnon vakituiseksi.</p>
<p>Aluelautakunta esittää</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Avataan Kajaanin kaupungin maankäyttöpoliittinen ohjelma valmisteluun asukkaiden tasapuolisen kohtelun mahdollistamiseksi. • Helpotetaan rakentamista alueelle. Jotta alue olisi vetovoimainen, helpotetaan myös rantarakentamista. • Tuetaan kesämökkien muuttamista ympärivuotiseen asumiseen. • Kartoitetaan olemassa oleva asuntotilanne. Otetaan asunto- ja tonttipörssi käyttöön. Tuodaan esille asumisvaihtoehtojen monipuolisuus: kerrostalot, rivitalot, omakotitalot, maaseutumaisuus.

<p>PALVELUT Lähtökohta: Vain kasvava asukaskanta mahdollistaa palvelurakenteen kehittymisen ja säilyttämisen.</p>	<p>Alueen palvelut ovat vähentymässä.</p>
<p>Aluelautakunta esittää</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Tuetaan olemassa olevan palveluverkoston ylläpitoa alueen houkuttavuuden turvaamiseksi, huomioiden myös pienemmät kyläyhteisöt. • Digitaalisten palveluiden kehittäminen ja hyödyntäminen. • Koulutus: Molemmat koulut säilyvät toistaiseksi. Pysyvä ratkaisu haetaan kaivoshankkeen varmistuttua. • Terveys: Säilytetään olemassa olevat palvelut, mieluummin lisätään terveystoimintaa. Päivystävä sairaanhoitaja ja sosiaali- ja terveysalan hoitopaikat turvataan. Hoitopaikat tuovat myös työpaikkoja. • Vanhukset: Tuetaan vanhusten kotona asumista ja edistetään kotiin tarjottavia palveluja. Ulpuksia hyödynnetään täysimääräisesti. • Kulttuuri ja liikunta: Tuetaan kylätoimintaa, kesäteatteria, maauimalaa ja liikunta- ja urheilutoimintaa. Vapautetaan kylätalot kiinteistöveron maksusta. • Liikenne: Tiestön kuntoa parannetaan huomattavasti. Mahdollistetaan riittävä asiointiliikenne kyliltä taajamiin. • Tuetaan vapaaehtoistyötä ja naapuriapua.
<p>YRITTÄJYYS JA TYÖ Paikallista yritystoimintaa tukeva alihankintatoiminta</p>	<p>Alueella on uusia mahdollisuuksia mm. koneurakoinnille.</p>
<p>Aluelautakunta esittää</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kartoitetaan alueen olemassa olevien yritysten mahdollisuudet vastata kasvavaan kysyntään. Autetaan yritysten toiminnan turvaamisessa. • Kartoitetaan uusia yrittäjiä alihankkijoiksi. Kartoitetaan toimitilojen tarve. • Tuetaan pitkäaikaistyöttömien työllistymistä. • Kartoitetaan kansalliset ja kansainväliset rahoitus- ja tukimahdollisuudet
<p>ALUEEN IMAGO (maine, Oulujärvi, kylät, matkailu)</p>	<p>Kuntaliitoksen jälkeen alueella oli henkistä lamaantumista. Otanmäen tapahtumat korostivat negatiivisuutta syksyllä 2016.</p>
<p>Aluelautakunta esittää</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Alueen näkyvyyden parantaminen (markkinointi) • Tehdään aktiivista yhteistyötä yhteisten tapahtumien

	<p>järjestämisessä sekä tiedottamisessa yhdessä paikallisten toimijoiden kanssa.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kaupungin markkinointikampanja paluumuuttajille ja uusille asukkaille: Tuodaan alueen vetovoimaisuutta aktiivisesti esille. Harrastukset, luonto, maauimala, ladut, kaukalot, Oulujärvi ja sen tuomat mahdollisuudet, Talaskangas. • Luontomatkailuhanke Oulujärvi-Lintuvesiallas-Talaskangas-Önkköri - yhteys Hossaan. • Riihipiha ja muut Vuolijoen mahdollisuudet ovat käyntikohteina Visit Kajaani –kokonaisuudessa.
--	---

Tausta

Transtech Oy

Transtechin Otanmäen tehtaalla työskenteli tammikuussa 2017 noin 570 henkilöä. Viimeisen vuoden aikana on palkattu noin 180 henkilöä toistaiseksi voimassaolevaan työsuhteeseen, sekä vuokratyösuhteeseen. Vuoden 2017 aikana rekrytointitarpeet ovat muutamia kymmeniä henkilöitä. Osa uusista projekteista on tuotannossa vasta aikavälillä 2019–2021. Transtech on allekirjoittanut Helsingin kaupungin liikennelaitoksen kanssa kaksi sopimusta, joista toinen kattaa 20 kappaletta nykyisen kaltaisten Artic-raitiovaunujen toimitusta. Tehtaalla näiden vaunujen tuotanto ajoittuu aikavälille 8/2017–12/2018. Toinen sopimus, ns. Jokeri-vaunut, kattaa 29 vaunua, joiden tuotekehitys on käynnistetty hiljattain. Tehtaalla tuotannossa projekti näkyy protovaunun osalta 8/2017-3/2019 aikavälillä. Varsinainen sarjatuotanto aloitetaan vuoden 2020 aikana. Myös Tampere on päättänyt rakentaa raitiotien, jolla kulkevat vaunut rakennetaan Otanmäessä. Tampereen projekti on tällä hetkellä markkinaoikeuden käsittelyssä, koska kilpailutuksen tuloksesta on valitettu. Ratkaisua odotetaan puolen vuoden kuluessa. Transtech uskoo, ettei valituksella ole vaikutusta lopulliseen päätökseen. VR:n projekti on päättymässä kesän aikana, mutta nykyinen kauppa sisältää mittavat optiot. Mediatietojen mukaan lisäksi Pohjoismaista ja Keski-Euroopasta on odotettavissa useita tarjouspyyntöjä.

Otanmäki Mine Oy

Otanmäen kaivos aiotaan avata uudelleen 2019–2020. Otanmäki Mine Oy arvioi, että kaivos työllistää jatkossa suoraan 350–400 henkilöä ja aliurakoitsijoiden kautta 100–150 työntekijää. Marraskuun alussa 2016 toteutunut kaivosalueen kiinteistökauppa oli merkittävä askel kaivoksen uudelleen avaamiseksi ja se näkyy jo taajaman katukuvassa. Kaivoksen rakentamiskustannuksia rahoittava osakeanti on tulossa keväällä 2017. Kaivostoiminta jatkuu vähintään 15 vuotta.